

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Linda Slavíková

Název práce: „IBMers“ jako transnacionální kultura adaptace

Vedoucí práce: Mgr. Lukáš Hanus

1. **CÍL PRÁCE** (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):
- 2.

Cílem, která si studentka v práci vytyčila bylo „porozumět motivacím aktérů (IBMers) vést tento, do jisté míry, specifický životní styl související se sociálně konstruovaným místem výkonu jejich práce, rozklíčit sdílené hodnoty, které charakterizují každodennost žitého světa těchto aktérů a zároveň zjistit, jaké hodnoty formují tyto deterritorializované kolektivity pracovníků.“ str. 1. Tedy popsat transnacionální moment, do kterého se dostávají kulturně velmi odlišní jedinci a skupiny, a jež je spojuje v kvalitativně nové hodnotové orientaci. Studentka se zaměřila na konkrétní projevy jednání respondentů začleněných do koloběhu pracovní migrace zaměstnanců společnosti IBM, svědčící o vědomé snaze začlenit se z utilitárních důvodů do paralelního transnacionálního prostředí. Ukázala ve svém vlastním kvalitativním měření, že lokální prostředí využívají zkoumaní „expats“ jako sociálního vehikula v dualitě chápání žitého prostoru. Využívají lokální prostředí jako nástroj kariérního růstu. V analýze rozhovorů provedených studentkou Slavíkovou se jí podařilo ukázat, že prostředí transnacionální komunity „expats“ je sociálně konstruovaným místem, komunikující s lokálním prostředím primárně skrze instituce a jedince zahrnuté v transnacionální sociální síti. „IBMers“ či „expats“ se adaptují a posléze integrují do výsostně paralelního sociálního prostoru kolektivní identifikace, která účelně překrývá mnohost partikulárních globálních míst a kulturních tradic. Studentce se podařilo zdařile odůvodnit, že neustálá „mírná“ adaptace na lokální působiště cirkulujících pracovních migrantů, zaměstnanců IBM, je stavební součástí svébytné kultury této poměrně sevřené transnacionální skupiny lidí, jež je identitárně pojí dohromady. Interakce s lokálním prostředím, definované ale transnacionálně, vytváří opakovanou potřebu adaptace do partikulární buňky globální organizace na jiném místě na světě. V případě studentkou Slavíkovou pojaté „rozšířené komunity IBMers“ to ukazuje k mnoha standardizovaným praktikám, které stvrzují kolektivní příslušnost k skupině IBMers, jako k svébytné kulturní entitě.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Studentka Slavíková si vytyčila nelehký úkol, zorientovat se v nelehkém diskursu transnacionalismu, který je stále v českém prostředí na okraji zájmu, a aplikovat jej na konkrétní problém. Úvodní teoretická část práce ukazuje, že se v této problematice dobře zorientovala a její argumenty nesou znaky skutečného pochopení mechanismů sociální konstrukce identity a prostoru. Podařilo se jí tak z výsostně antropologických pozic ve stručnosti popsat základní konsensuální bloky sdílených hodnot nižších pracovníků společnosti IBM. I když to formát bakalářské práce nevyžaduje, doplnila jí terénním výzkumem v přiměřeném rozsahu. Veškeré rozhovory vedla v anglickém jazyce. Z přepisů se můžeme dozvědět, že cíleně rozpracovávala vytyčená témata, která jsou z teoretické roviny komplikovaně

převoditelná do respondentovi srozumitelné roviny. I toto svědčí o pochopení tematiky a velmi zdařilé operacionalizace konkrétního tématu. Studentka se nepouští do přílišných polemik, ani nezachází v jednotlivostech do hloubky. Bakalářské práci to ovšem vůbec neubírá na originalitě hlavní tezi. Krátká polemika o neudržitelnosti teze o dualitě transnacionální identity s Czabou Szaló, by si jistě zasloužila další rozpracování. V práci se studentka k této tématice několikrát vrací, ale vždy jde jen o další střípek k neucelené myšlence. Práce je vyvážená, v žádném momentu výrazně nekolísá její kvalita.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Členění práce je zdařilé, kopíruje klasické schéma. Nejprve seznámí čtenáře se svými východisky, následně s metodologií výzkumu, výběrem vzorku. Pokračuje analýzou jednotlivých rozhovorů, propojováním zjištěných faktů do zobecnitelných závěrů. Argumenty staví přehledně a lineárně, nepředbíhá. Myšlenka je proto dobře sledovatelná. Jazykový projev na odpovídající úrovni. Citace přehledné, úplné. Přílohy odpovídající charakteru práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Studentce Lindě Slavíkové se podařilo napsat zdařilou práci podpořenou vlastním terénním výzkumem, který svědčí o jejím talentu v srozumitelném překladu její myšlenky respondentovi. Tematicky se jí podařilo zpracovat atraktivní látku, které neobsahuje naléhavý problém, pro pochopení komplexnosti současného světa je ale velmi přínosná. Vysoce hodnotím zpracování terénního výzkumu v cizím jazyce, svědčící o kvalitní přípravě a soustředěnosti. Autorská část práce má dva velmi podnětné momenty, pro které práci stojí za to věnovat pozornost. V rámci bakalářské práce vysoce převyšuje průměr a řadí se mezi vynikající práce.

Slabším momentem je poměrně chudý seznam použité literatury neodpovídající šíři nastudovaných materiálů. Je na škodu, že se studentka Linda Slavíková rozhodla nakonec citovat pouze tak úzkou skupinu prací. Dobrá orientace v transnacionálním diskursu si totiž vyžádala daleko více přečtených, a s vedoucím práce konzultovaných, studií.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Zdařile jste v souladu s nároky na odbornou náročnost bakalářské práce prozkoumala „stavební kameny“ života v transnacionálním momentu. Přidala byste se na stranu teoretiků, kteří považují transnacionální identitu za alternativní sféru kolektivní identifikace odlišnou od nacionální, nebo za jednu z variant využívající mytologie shodně jako nacionalismus. A proč?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

výborně

Datum: 25.8.2012

Podpis: Mgr. Lukáš Hanus

Stvrzuji, že autorem posudku je Mgr. Lukáš Hanus.

27.8.2012

Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

